

3. kvartal 2019

Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Foto: Ricardofoto.no

Verdens høyeste trehus, Mjøstårnet, stod ferdig i mars 2019. Bygget er 85,4 meter høyt, har 18 etasjer og ligger ved Mjøsas bredd i Brumunddal. Bygningen inneholder leiligheter, hotell, svømmehall, kontorlokaler og restaurant.

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	2
Styrets beretning.....	3
Resultatregnskap	13
Utvidet resultatregnskap.....	14
Balanse	15
Endring i egenkapital.....	16
Kontantstrømoppstilling	18
Noter til regnskapet	19
Note 1 Regnskapsprinsipper	19
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	21
Note 3 Segmentinformasjon.....	22
Note 4 Kapitaldekning	24
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder.....	26
Note 6 Avsetning til tap på utlån og forpliktelser	27
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	28
Note 8 Finansielle derivater.....	29
Note 9 Likviditetsrisiko	30
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	30
Note 11 Finansielle instrumenter og motregning	34
Note 12 Leieavtaler	35
Note 13 Andre eiendeler	35
Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder.....	36
Note 15 Verdipapirgjeld	36
Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse.....	37
Note 17 Egenkapitalbevis	37
Note 18 Hendelser etter balansedagen	38
Resultater fra kvartalsregnskapene	39
Alternative resultatmål	40
Finanskalender 2020.....	44
Kontaktinformasjon.....	44

Hovedtall

Konsern	01.01-30.09 2019		01.01-30.09 2018		Året 2018	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)						
Netto renteinntekter	1.582	1,64 %	1.530	1,77 %	2.074	1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1.055	1,09 %	973	1,12 %	1.286	1,10 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	724	0,75 %	284	0,33 %	291	0,25 %
Sum netto inntekter	3.360	3,47 %	2.787	3,22 %	3.651	3,11 %
Sum driftskostnader	1.441	1,49 %	1.375	1,59 %	1.881	1,60 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	1.920	1,99 %	1.412	1,63 %	1.770	1,51 %
Tap på utlån og garantier	0	0,00 %	24	0,03 %	35	0,03 %
Driftsresultat før skatt	1.920	1,99 %	1.388	1,60 %	1.735	1,48 %
Skattekostnad	284	0,29 %	297	0,34 %	321	0,27 %
Resultat etter skatt	1.637	1,69 %	1.092	1,26 %	1.414	1,20 %
Renter hybridkapital	7	0,01 %	10	0,01 %	0	0,01 %
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	1.630	1,69 %	1.082	1,25 %	1.414	1,19 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	14,8 %		11,1 %		10,5 %	
Kostnadsprosent ²⁾	42,9 %		49,3 %		51,5 %	
Balanse og nøkkeltall						
Brutto utlån til kunder	104.037		98.259		98.940	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	147.310		138.153		140.165	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	5,9 %		10,5 %		9,4 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	6,6 %		8,9 %		8,2 %	
Innskudd fra kunder	76.866		70.251		71.497	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	9,4 %		7,6 %		8,4 %	
Innskuddsdekning ²⁾	73,9 %		71,5 %		72,3 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	52,2 %		50,9 %		51,0 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	129.296		115.830		117.358	
Forvaltningskapital ²⁾	136.568		121.319		123.472	
Forretningskapital ²⁾	179.841		161.212		164.696	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	0,0 %		0,0 %		0,0 %	
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	7,0 %		6,4 %		6,4 %	
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	0,5 %		0,5 %		0,5 %	
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning	16,7 %		15,9 %		16,8 %	
Kjernekapitaldekning	17,7 %		16,7 %		17,6 %	
Kapitaldekning	19,7 %		18,7 %		19,6 %	
Netto ansvarlig kapital	15.685		14.077		14.672	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,6 %		11,4 %		12,0 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,4 %		7,2 %		7,5 %	
LCR ³⁾	203,5 %		157,6 %		152,5 %	
LCR i NOK ³⁾	196,8 %		157,9 %		164,2 %	
LCR i EUR ³⁾	1463,2 %		703,9 %		123,2 %	
Bemanning						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1.119		1.146		1.139	
Egenkapitalbevis						
Børskurs (i kr)	83,50		90,20		83,00	
Børsverdi (mill. kroner)	9.672		9.668		9.572	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern ²⁾	91,20		83,84		85,83	
Resultat per EK-bevis, i kr ⁴⁾	9,72		6,85		8,46	
Pris/resultat per EK-bevis ²⁾	6,42		9,85		9,81	
Pris/bokført egenkapital ²⁾	0,92		1,08		0,97	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

4) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk 22.01.2019/antall EKB 22.01.2019.

(Antall EKB beregnet etter emisjon 22.01.2019)

Styrets beretning

3. kvartal 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2018)

- Resultat etter skatt: 409 (362) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 10,7 (10,8) prosent
- Netto renteinntekter: 554 (524) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 350 (316) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 103 (90) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 457 (457) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 24 (12) mill. kroner

Per 30. september 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2018)

- Resultat etter skatt: 1 637 (1 092) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 14,8 (11,1) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 9,72 (6,85) kroner
- Netto renteinntekter: 1 582 (1 530) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 1 055 (973) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 724 (284) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 1 441 (1 375) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 0 (24) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 16,7 (15,9) prosent.

Viktige hendelser i tredje kvartal

Ny avtale med LO

SpareBank 1 Østlandet har i tredje kvartal 2019 inngått en avtale med Landsorganisasjonen i Norge (LO) om nye og bedre betingelser for boliglån, boliglån for unge og førstehjemslån som en del av fordelsprogrammet LOfavør. LO-medlemmene får med dette tilgang til en av landets beste renter på boliglån.

Utstedelse av fondsobligasjon og ansvarlig lån

SpareBank 1 Østlandet utstedte 30. august 2019 et nytt fondsobligasjonslån på 300 mill. kroner og et ansvarlig lån på 400 mill. kroner. Begge lånene hadde innbetalingsdato 10. september 2019, og har en første innløsningsrett for utsteder 5 år fra innbetalingsdato.

Utstedelse av Euro benchmark obligasjonslån

SpareBank 1 Østlandet utstedte 23. september 2019 et nytt obligasjonslån på 500 mill. Euro. Dette er andre gang SpareBank 1 Østlandet utsteder et Euro benchmark lån og over 60 investorer fra hele Europa deltok.

Renteendringer

Både styringsrenten og NIBOR-rentene har økt gjennom tredje kvartal 2019. Som følge av økte innlånskostnader og øvrige markedsendringer har SpareBank 1 Østlandet økt innskudds- og utlånsrentene i to omganger i løpet av tredje kvartal 2019.

I første omgang ble rentene på sparekonti økt med i hovedsak 0,15 prosentpoeng, mens utlånsrentene ble økt med i hovedsak 0,25 prosentpoeng. Den første renteendringen gjaldt fra 1. juli for nye lån, og for innskudd og eksisterende utlån gjaldt endringen fra 15. juli for bedriftsmarkedet og fra 12. august for personmarkedet.

Videre besluttet SpareBank 1 Østlandet 30. september 2019 å øke rentene ytterligere. Både utlåns- og innskuddsrenter økes med inntil 0,25 prosentpoeng. For personmarkedet trådte renteendringen i kraft fra 2. oktober 2019 for nye lån, og for eksisterende lån og innskudd endres rentene fra 13. november 2019. For bedriftsmarkedet gjaldt renteendringene fra 16. oktober 2019.

Fremtind forsikring AS har fått konsesjon til å drive livsforsikringsvirksomhet

Fremtind Forsikring AS fikk 2. september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring AS. Dette

innebærer at de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS, overføres til Fremtind Livsforsikring AS. Fisjonen forventes gjennomført per 1. januar 2020.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Innlandet AS (tidligere EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS), EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og AS Vato, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,7 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapet TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,40 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,00 prosent av SpareBank 1 Utvikling DA (tidligere SpareBank 1 Banksamarbeidet DA), 20,85 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS, 9,99 prosent av BN bank ASA, 20,00 prosent av SMB Lab AS og 20,00 prosent av Betr AS, samt 18,74 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 21,61 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 17,73 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel. Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU (IAS 34).

Konsernresultat for 3. kvartal 2019

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt ble 409 (362) mill. kroner, mot 471 mill. kroner i 2. kvartal 2019. Egenkapitalavkastningen ble 10,7 (10,8) prosent, mot 12,8 prosent i 2. kvartal 2019.

Netto renteinntekter ble 554 (524) mill. kroner mot 520 mill. kroner i 2. kvartal 2019. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,64 (1,73) prosent, mot 1,62 prosent i 2. kvartal 2019.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 350 (316) mill. kroner mot 364 mill. kroner i 2. kvartal 2019. Provisjonsinntektene fra kredittforetakene utgjorde 84 (82) mill. kroner, mot 82 mill. kroner i 2. kvartal 2019.

Inntekter fra eiendomsmegling utgjorde 82 (83) mill. kroner, mot 81 mill. kroner i 2. kvartal 2019, og inntekter fra regnskapstjenester utgjorde 38 (39) mill. kroner, mot 50 mill. kroner i 2. kvartal 2019.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 103 (90) mill. kroner, mot 198 mill. kroner i 2. kvartal 2019.

Sum driftskostnader ble 457 (457) mill. kroner, mot 489 mill. kroner i 2. kvartal 2019.

Tap på utlån og garantier utgjorde 24 (12) mill. kroner, mot 8 mill. kroner i 2. kvartal 2019.

Konsernresultat per 30. september 2019

Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt hittil i år per 30. september var 1 637 (1 092) mill. kroner. Egenkapitalavkastningen ble 14,8 (11,1) prosent.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjør 291 mill. kroner. Gevinsten gir en annualisert effekt på egenkapitalavkastningen på 2,6 prosentpoeng per 30. september 2019.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	30.09.19	30.09.18
Resultat etter skatt i morbanken	1.574	1.194
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-582	-368
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	459	120
SpareBank 1 Boligkreditt AS	27	2
SpareBank 1 Næringskreditt AS	4	2
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	11	13
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	10	4
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	92	107
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall ¹⁾	-4	-3
SpareBank 1 Kredittkort AS	15	20
SpareBank 1 Betaling AS	7	-8
BN Bank ASA - Konserntall	11	0
Øvrige konsernposter	12	9
Resultat etter skatt for konsernet	1.637	1.092

1) Tallene per 30.09.2018 inkluderer kun SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS i perioden frem til 16. mai 2018.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 1 582 (1 530) mill. kroner. Netto renteinntekter viser enn lavere økning enn underliggende drift tilsier da datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS fra 1. januar 2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». Per 30. september 2019 utgjorde denne reklassiferingen 75 mill. kroner.

Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak (inntektsføres som provisjoner) på totalt 251 (276) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetakene ble 1 832 (1 806) mill. kroner. Bedrede innskuddsmarginer og vekst i utlån og innskudd bidrar til økningen i samlede netto renteinntekter, mens omklassifisering av inntekter hos SpareBank 1 Finans Østlandet AS, reduserte utlånsmarginer og lavere provisjonsinntekter fra kredittforetakene trekker i motsatt retning.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,64 (1,77) prosent. Effekten av omklassiferingen av enkelte inntektsposter i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS utgjør 0,08 prosentpoeng.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 1 055 (973) mill. kroner.

Mill. kroner	30.09.19	30.09.18
Betalingsformidling	90	103
Fonds- og forsikringsprovisjon	152	146
Provisjon fra kredittforetak	251	276
Provisjonsinntekter fra kredittkort	46	50
Eiendomsmegling	237	246
Regnskapstjenester	140	121
Øvrige inntekter	138	31
Netto provisjons- og andre inntekter	1.055	973

Økningen i provisjonsinntektene skyldes i hovedsak økte inntekter fra regnskapstjenester som følge av konsolideringen av TheVIT AS. Økningen i øvrige inntekter skyldes i hovedsak at datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS fra 1. januar 2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». Per 30. september 2019 utgjorde denne effekten 75 mill. kroner. I motsatt retning trekker reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene, reduserte provisjonsinntekter fra kredittkort, reduserte inntekter fra eiendomsmegling og reduserte netto inntekter fra betalingsformidling.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 724 (284) mill. kroner.

Mill. kroner	30.09.19	30.09.18
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	19	13
Netto resultat fra eierinteresser	520	141
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	185	131
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	724	284

Utbytte på 19 (13) mill. kroner består hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 12 (12) mill. kroner og utbytte fra VN Norge AS på 6 (0) mill. kroner.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 520 (141) mill. kroner.

Resultatandeler	30.09.19	30.09.18
SpareBank 1 Gruppen AS	459	120
SpareBank 1 Boligkreditt AS	27	2
SpareBank 1 Næringskreditt AS	4	2
SpareBank 1 Kredittkort AS	15	20
SpareBank 1 Betaling AS	7	-8
BN Bank ASA	11	0
Øvrige konsernposter	-3	6
Netto resultat fra eierinteresser	520	141

Økningen på 379 mill. kroner skyldes i hovedsak effekter fra SpareBank 1 Gruppen AS knyttet til forsikringsfusjonen, nedsalget i Fremtind Forsikring AS og oppskrivning av eiendommer i datterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS. Videre skyldes økningen bedre resultater fra SpareBank 1 Betaling AS og kredittforetakene, samt resultatandeler fra BN Bank ASA med virkning fra 24. mai 2019.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 185 (131) mill. kroner. Resultatbidraget fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser per 30. september 2019 skyldes hovedsakelig positiv verdiendring på egenkapitalinstrumenter, verdipapirgjeld og rentepapirer i likviditetsporteføljen, samt et positivt netto resultat fra valutahandel og en positiv verdiendring på fastrenteutlån til kunder.

Det vises for øvrig til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 1 441 (1 375) mill. kroner og utgjorde 42,9 (49,3) prosent av netto inntekter.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjør 291 mill. kroner. Gevinsten ga en effekt på kostnadsprosenten på 4,1 prosentpoeng per 30. september 2019.

Mill. kroner	30.09.19	30.09.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	819	764	7,1 %
Av-/nedskrivninger	100	79	25,9 %
IKT-kostnader	217	197	9,8 %
Markedsføring	66	91	-26,5 %
Driftskostnader faste eiendommer	34	63	-46,7 %
Øvrige driftskostnader	200	180	11,0 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1.436	1.375	4,4 %
Restruktureringskostnader	5	0	
Sum driftskostnader	1.441	1.375	4,8 %

Økningen i sum driftskostnader på 66 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av økte personalkostnader i datterselskaper, herunder konsolideringen av TheVIT AS, samt kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til ansatt Rabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansattemisjonen i første kvartal. Økte avskrivninger må sees i

sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 1. januar 2019. Restruktureringskostnader utgjør 5 (0) mill. kroner per 30. september 2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Per 30. september 2019 var det 1 119 (1 146) årsverk i konsernet. Av bemanningsreduksjonen på 27 årsverk er 13 årsverk et resultat av nedbemanning i morbanken.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde per 30. september 2019 et netto tap på 0 (24) mill. kroner. SpareBank 1 Finans Østlandet AS har per 30. september 2019 et netto tap på 29 mill. kroner, som i hovedsak skyldes tap innenfor personmarkedssegmentet. Innenfor personmarkedet utgjør tap knyttet til forbrukslån 36 prosent. Samlet eksponering i forbrukslån i SpareBank 1 Finans Østlandet AS er 83 mill. kroner, og utgjør hoveddelen av konsernet eksponering mot forbrukslån. Morbanken har en netto inntektsføring på tap på 29 mill. kroner, som i hovedsak skyldes reduksjon av tapsavsetningene som følge av at validering av tapsmodellene viste at LGD-estimatene var betydelig høyere en realiserte tapsrater.

Tap på utlån og garantier fordeler seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i mill. kroner	Totalt	PM	BM	SBIØ
Endring avsetning til tap	-44	-11	-37	4
Konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	9	2	7	0
Konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	44	3	9	32
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	9	1	0	7
Periodens tapskostnad	0	-8	-21	29

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, består 74 prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig er boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen har lav eksponering mot sykliske bransjer, og for øvrig karakterisert av lav risiko.

Kredittrisiko

Konsernets balanseførte tapsavsetning på utlån og forpliktelser per 30. september 2019 var 340 (415) mill. kroner, en reduksjon på 75 mill. kroner.

Konsernets utlån og forpliktelser er gruppert i tre grupper; trinn 1, trinn 2 og trinn 3.

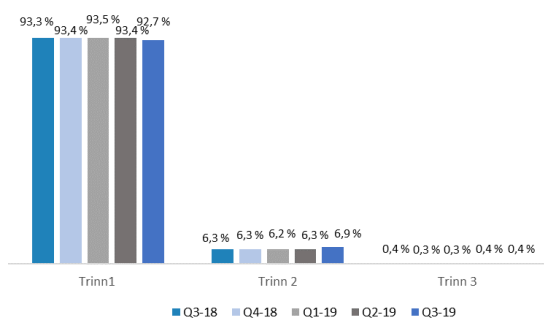
Trinn 1 benyttes for utlån og forpliktelser som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for 12 måneders forventet tap.

Trinn 2 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, men hvor det ikke er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Trinn 3 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under regelverk før 1.1.2018 ble definert som misligholdte/tapsutsatte eller individuelt nedskrevne.

Brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 utgjorde 494 (527) mill. kroner per 30. september 2019. Dette tilsvarte 0,5 (0,5) prosent av brutto utlån. Av brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 var 82 (133) mill. kroner tapsavsatt.

Netto eksponering fordelt på de ulike trinnene fordeler seg som følger:

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 5 «Utlån til og fordringer på kunder» og note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser».

Kredittrisikoen for øvrig i bankens kredittportefølje har vært stabil gjennom 2019. Dette gjelder både personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen. Lave tapsavsetninger reflekterer utlånsporteføljens gode kredittkvalitet. Styret vurderer at SpareBank 1 Østlandets samlede kredittrisiko er godt innenfor bankens vedtatte risikotoleranse. Konsernets kredittrisiko vurderes som lav.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen per 30. september 2019 var 136,6 (121,3) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 179,8 (161,2) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 147,3 (138,2) mrd. kroner. Det var per 30 september 2019 overført lån for 42,2 (38,4) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,0 (1,5) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kredittforetakene, var 9,2 (11,2) mrd. kroner, tilsvarende 6,6 (8,9) prosent. Veksten fordelte seg med 6,1 (8,2) mrd. kroner i personmarkedet og 3,1 (3,1) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 30. september 2019 var innskudd fra kunder 76,9 (70,3) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 6,6 (5,0) mrd. kroner, tilsvarende 9,4 (7,6) prosent. Veksten fordelte seg med 2,5 (2,8) mrd. kroner i personmarkedet og 4,1 (2,1) mrd. kroner i bedriftsmarkedet. Innskuddsdekningen i konsernet var 73,9 (71,5) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 52,2 (50,9) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior- og ansvarlig lånekapital) var 40,3 (35,7) mrd. kroner, hvorav 43,4 (26,7) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,3 (4,2) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,9 (4,0) år.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 203,5 (157,6) prosent, hvor siste årlige gjennomsnitt har vært 168,4 (138,8) prosent. Nivået på LCR anses å være tilfredsstillende og er godt over målsatte nivåer, og er preget av et større innlån ved kvartalslutt. Det er styrets vurdering at konsernets likviditetsrisiko er lav.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen består per 30. september 2019 av 115 829 789 (107 179 987) egenkapitalbevis. Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern per 30. september 2019 var 91,20 (83,84) kroner og resultat per egenkapitalbevis per 30. september 2019 ble 9,72 (6,85) kroner.

Per 30 september 2019 var børskursen på egenkapitalbevisene 83,50 (90,20) kroner. Det ble i april 2019 utbetalt 4,12 (3,96) kroner per egenkapitalbevis i utbytte.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var per 30. september 2019 på 15,8 (13,8) mrd. kroner og utgjorde 11,6 (11,4) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,4 (7,2) prosent. Det er gjennomført en forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var per 30. september 2019 på 16,7 (15,9) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 17,7 (16,7) prosent og 19,7 (18,7) prosent. I tråd med vedtak fra Finanstilsynet, har konsernet fra 1. kvartal økt estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporteføljen.

Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca. 0,8 prosentpoeng. Konsernet har påklaget vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent. Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning vil bli vurdert på nytt når varslede regelverksendringer er fullt avklart.

Rating

SpareBank 1 Østlandets innskudd og senior usikrede gjeld er ratet A1 av Moody's Investor Service. SpareBank 1 Østlandet er dermed ratet på nivå med de høyest ratede sparebankene i Norge.

Morbankresultat per 30. september 2019

Morbankresultat

Morbankens resultat etter skatt hittil i år per 30. september 2019 ble 1 574 (1 194) mill. kroner. Økningen fra samme periode i fjor skyldes hovedsakelig ekstraordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS på 211 mill. kroner som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS, samt økte netto renteinntekter som følge av vekst i utlån og innskudd. Morbanken har også bedret netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser, samt reduserte tapskostnader. Videre bokførte banken 55 mill. kroner i skattefradrag for kundeutbytte med resultatteffekt i første kvartal. I 2018 ble skattefradraget for kundeutbytte inntektsført først i fjerde kvartal 2018 i påvente av avklaringen av den skattemessige behandlingen av transaksjonen. I motsatt retning trekker reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader.

Driftskostnader

Sum driftskostnader i morbanken ble 1 008 (959) mill. kroner per 30. september 2019 og utgjorde 36,0 (39,6) prosent av sum netto inntekter.

Økningen i driftskostnader på 49 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til rabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansattemisjonen i første kvartal. Økte andre driftskostnader skyldes i stor grad innleie av arbeidskraft for å bistå i arbeidet med re legitimering av eksisterende kunder. Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for

faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 1. januar 2019. Restruktureringskostnader utgjør 5 (0) mill. kroner per 30. september 2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Mill. kroner	30.09.19	30.09.18	Endring
Personal kostnader ex. Restruktureringskostnader	525	498	5,4 %
Av-/nedskrivninger	78	51	52,1 %
IKT-kostnader	199	184	8,2 %
Markedsføring	41	57	-27,7 %
Driftskostnader faste eiendommer	32	55	-42,4 %
Øvrige driftskostnader	129	115	11,8 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1.003	960	4,5 %
Restruktureringskostnader	5	0	
Sum driftskostnader	1.008	960	5,0 %

SpareBank 1 Østlandet kommuniserte ved inngangen til året en målsetting for 2019 at vekst i morbankens driftskostnader, korrigert for restruktureringskostnader, skal være innenfor 2 prosent. Per 30. september 2019 utgjør morbankens driftskostnader før restruktureringskostnader 1 003 (959) mill. kroner, som tilsvarer en økning på 4,5 prosent. Kostnadsveksten hittil i år er redusert fra første halvår 2019 hvor kostnadsveksten var 6,8 prosent. Det er iverksatt kostnadsbesparende tiltak for å sørge for ytterligere reduksjon i kostnadsveksten, men det er styrets vurdering at kostnadsambisjonen for innværende år ikke vil nås.

Per 30. september 2019 var det 680 (693) årsverk i morbanken, en reduksjon med 13 årsverk fra tilsvarende periode i fjor. Siden oppkjøpet av Bank 1 Oslo Akershus AS ble annonsert ved utgangen av 2015 er bemanningen i morbanken redusert fra 763 årsverk, tilsvarende 11 %.

Soliditet og kapitaldekning

Morbankens egenkapital var 14,9 (13,0) mrd. kroner og utgjorde 11,0 (10,8) prosent av balansen per 30. september 2019. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Ren kjernekapitaldekning for morbanken var per 30. september 2019 på 21,6 (21,7) prosent. Kjernekapitaldekning var 22,4 (22,5) prosent og kapitaldekningen var 24,8 (24,5) prosent. I tråd med vedtak fra Finanstilsynet, har banken har i løpet av perioden økt estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporteføljen. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca. 1,2 prosentpoeng. Banken har påklaget vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Datterselskaper

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk per 30. september 2019 et resultat etter skatt på 93 (107) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak 16 mill. kroner i økte tap. Hoveddelen av tapene er knyttet til personmarkedssegmentet. Innenfor personmarkedet utgjør tap knyttet til forbrukslån 36 prosent. Brutto utlån til kunder per 30. september 2019 var 8,8 (7,8) mrd. kroner og utlånsveksten siste 12 måneder var 10,5 (11,6) prosent. SpareBank 1 Finans Østlandet AS har hatt en god utlånsvekst og sterk inntektsutvikling med samme bemanning det siste året, men økte innlånskostnader og tap trekker i motsatt retning.

EiendomsMegler 1 Innlandet AS

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS endret 4. september 2019 navn til EiendomsMegler 1 Innlandet AS. Navnebyttet er en naturlig konsekvens av selskapets vekst og satsing de siste årene og samsvarer nå bedre med selskapets geografiske satsningsområde.

EiendomsMegler 1 Innlandet AS omsatte per 30. september 2019 for 96 (91) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 11 (13) mill. kroner. Veksten i omsetning kommer hovedsakelig fra økt nybyggsalg og byråttjenester knyttet til dette. Øvrig salg er på nivå med fjoråret.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	30.09.19	30.09.18	Endring
Netto renteinntekter	1.399	1.279	9,4 %
Netto provisjons- og andre inntekter	624	636	-1,8 %
Sum driftskostnader	-1.008	-959	5,1 %
Justering: Restruktureringskostnader	5	0	
Driftsresultat underliggende bankdrift	1.021	955	6,8 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften per 30. september 2019 ble 1 021 (955) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en forbedring på 66 mill. kroner, tilsvarende 6,8 prosent, i forhold til samme periode i fjor. Forbedringen skyldes hovedsakelig bedret rentenetto som følge av vekst i utlån og innskudd, mens reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader trekker i motsatt retning.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - konserntall

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte per 30. september 2019 for 166 (160) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 10 (4) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes foruten økte inntekter hovedsakelig en korrigerende av feil i skattekostnaden fra tidligere år på 3 mill. kroner.

SpareBank 1 Østlandet VIT AS - konserntall

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte per 30. september 2019 for 140 (121) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på minus 4 (minus 3) mill. kroner. Fjorårstallene er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS for perioden frem til 16. mai 2018 og er således ikke direkte sammenlignbart med årets resultat.

TheVIT AS har i 2019 hatt omsetningsvekst innenfor alle tjenestoområder og har hatt høy aktivitet når det gjelder rekruttering av ressurser og kompetanse innenfor områdene økonomi-, HR- og Business Intelligence-tjenester. Innenfor regnskaps- og lønns tjenester jobber selskapet med omfattende omstillingstiltak hvor det legges om til ny teknologi, standardisering av prosesser og større grad av samordning av selskapets samlede ressursbase.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS - konserntall

SpareBank 1 Gruppen konsern (12,4 prosent eierandel) består av SpareBank 1-alliansens felles produkselskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse. Selskapet oppnådde et konsernresultat etter skatt per 30. september 2019 på 1 515 (970) mill. kroner og egenkapitalavkastningen ble 21,6 (16,1) prosent. Kontrollerende interessers andel av konsernresultatet per 30. september 2019 utgjør 1 353 mill. kroner, og SpareBank 1 Østlandets andel av dette utgjør 168 mill. kroner.

Resultatforbedringen skyldes hovedsakelig en oppskrivning av eiendommer i datterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS med 596 mill. kroner. Oppskrivningen av eiendommene kommer som følge av at det er innhentet eksterne takseringer av eiendommene i forbindelse med gjennomførte transaksjoner i eiendomsporteføljen. Videre så medførte DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind forsikring AS i januar 2019 at egenkapitalen i SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå økte med 4,7 mrd. kroner, hvor av majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen var 2,3 mrd. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen utgjorde 291 mill. kroner og ble ført over resultatregnskapet i konsernet i 1. kvartal 2019. Samlet resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen AS i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet utgjør således 459 (120) mill. kroner per 30. september 2019.

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS ble gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2019 med SpareBank 1 Skadeforsikring AS som overtagende selskap. SpareBank 1 Gruppen AS har en eierandel på 65 prosent og DNB ASA 35 prosent i Fremtind Forsikring AS. Det vises til SpareBank 1 Gruppen AS sitt regnskap for første kvartal 2019 for de regnskapsmessige og likviditetsmessige konsekvenser av denne transaksjonen.

Fremtind Forsikring AS fikk 2. september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring AS. Dette innebærer at de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS, overføres til Fremtind Livsforsikring AS.

Fisjonen vil bli gjennomført med regnskapsmessige virkning per 1. januar 2020. Det er lagt til en grunn en samlet verdi av person-risikoområdet på ca. 6,25 mrd. kroner. Fisjonen vil medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er estimert til ca. 1,7 mrd. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen (12,4 prosent) utgjør ca. 210 mill. kroner og vil inntektsføres i første kvartal 2020.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil få en skattefri gevinst på ca. 950 mill. kroner som følge av denne transaksjonen. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 Østlandets andel av et eventuelt utbytte på ca. 950 mill. kroner (12,4 prosent), utgjør ca. 118 mill. kroner.

DNB har en opsjon på å kjøpe seg opp fra 35 % til 40 % i Fremtind Forsikring AS innen 31. mars 2020. Hvis DNB utøver opsjonen vil SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) få en gevinst på ca. 850 mill. kroner. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbytte-grunnlag øker tilsvarende denne gevinsten.

Et eventuelt ekstraordinært eller ordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS vil være betinget av kapitalsituasjonen, beslutninger i selskapets styrende organer og regelverket for ekstraordinært utbytte fra finansforetak på det aktuelle tidspunkt.

Utøvelse av opsjonen vil også medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av den økningen vil være ca. 570 mill. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen (12,4 prosent) utgjør ca. 71 mill. kroner og vil eventuelt inntektsføres i løpet av 2020. Det gjøres oppmerksom på at beregningene er basert på estimerte tall på nåværende tidspunkt.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (21,6 prosent eierandel) er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt per 30. september 2019 på 157 (39) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak lavere fundingkostnader for likvide midler knyttet til en

reduisert størrelse på likviditetsporteføljen i selskapet, samt bedret avkastning på midler mottatt som sikkerhet fra motparter. Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 27 (2) mill. kroner per 30. september 2019.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (17,7 prosent eierandel) er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 9,15 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 45 (36) mill. kroner per 30. september 2019. Resultatandelen som tas inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap utgjorde 4 (2) mill. kroner per 30. september 2019.

SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Kredittkort AS (20,8 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 73 (96) mill. kroner per 30. september 2019. Årsaken til reduksjonen skyldes i hovedsak at fjorårstallene inneholder en gevinst på 15 mill. kroner knyttet til salg av en tapskonstatert portefølje. Resultatandelen som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet utgjorde 15 (20) mill. kroner per 30. september 2019.

Bærekraft

SpareBank 1 Østlandet ønsker å være en pådriver for bærekraftig utvikling og har som målsetting å bidra til en bærekraftig omstilling i vårt markedsområde. Videre skal bærekraft være en integrert del av virksomheten og tas hensyn til i små og store beslutninger.

SpareBank 1 Østlandet var første norske bank til å signere FNs nye prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet, som ble lansert i september.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,7 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger, herunder SpareBank 1-alliansens eierandel i Vipps AS.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på minus 35 (minus 39) mill. kroner per 30. september 2019. Resultatandelen som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet per 30. september 2019 er likevel positiv med 6 (minus 8) mill. kroner, som følge av at SpareBank 1 Betaling AS har gjort en korrigering av 2018-regnskapet. Korrigeringen knytter seg i hovedsak til endret verdivurdering i forbindelse med innfusjonering av SpareBank 1 Asept AS og SpareBank ID AS som ble registrert 16. januar 2019, men som ble gjennomført med regnskapsmessig virkning 1. oktober 2018.

BN Bank ASA - Konserntall

BN Bank ASA (9,99 prosent eierandel fra 24. mai 2019) er en landsdekkende bank for bedrifter og personkunder som er eid av sju av bankene i SpareBank 1-alliansen.

BN Bank ASA oppnådde et konsernresultat etter skatt på 240 (223) mill. kroner. Resultatandelen fra BN Bank ASA som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet med virkning fra 24. mai 2019 korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 11 mill. kroner per 30. september 2019.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

Prinsippene understreker at bankene må ha fokus der de har størst positiv og negativ påvirkning.

Bankens bærekraftsrapportering for 2018 har fått anerkjennelse fra flere hold, blant annet i en analyse av bærekraftsrapporteringen til de 100 største selskapene på Oslo Børs, gjennomført av rådgivningsfirmaet The Governance Group AS. Her rangeres SpareBank 1 Østlandets rapport som et «eksempel til etterfølgelse».

Utsikter fremover

Selv om økt internasjonal proteksjonisme og en fremdeles uavklart Brexit-situasjon kan påvirke norsk økonomi, er makrosituasjonen i Norge stabil. Norsk økonomi står stødig med stor omstillingsevne, nyskaping og solide statsfinanser.

Regionalt viser de fleste økonomiske nøkkelindikatorer god og stabil utvikling. Regionen opplever stabil utvikling i boligpriser, god kredittvekst, lav arbeidsledighet og ikke minst god lønnsomhet og investeringsvilje i næringslivet. Styret anser dette som fordelaktig for konsernets fortsatte vekstmuligheter og lønnsomhet, samt positivt for en stabil utvikling i kredittrisiko i tiden fremover.

SpareBank 1 Østlandet har en lang historikk som landets mest solide regionsparebank, og soliditeten skal også fremover være et tydelig kjennetegn ved banken. En høy soliditet bidrar til at banken har stor troverdighet som langsiktig samarbeidspartner for personkunder, næringsliv og offentlig sektor gjennom skiftende konjunkturer, i tillegg til at det gir

et sterkt fundament for å utnytte de vekstmuligheter som bankens hjemmemarked gir.

SpareBank 1 Østlandet fortsetter å se en solid økning i antall kunder og god etterspørsel etter kreditt og andre finansielle tjenester. Bankens distribusjonsmodell med ledende digitale løsninger kombinert med et godt utbygd nettverk av lokalkontorer i sentrale knutepunkter og tettsteder har vist seg å være en god driver for å tiltrekke seg nye kunder og derigjennom gi grunnlag for lønnsom vekst.

Styret anser at banken fortsatt har lønnsomme vekstmuligheter gjennom sin posisjonering i Norges mest interessante markedsområde. Styret har et sterkt fokus på å balansere soliditet, lønnsomhet og vekst. Dette vil skje gjennom riktig kapitalallokering, konkurransedyktig utbyttensnivå og effektiv bruk av kapitalmarkedet for å skape verdier for regionen, eiere, kunder og ansatte.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 24. oktober 2019

Resultatregnskap

Morbank						Konsern					
Året	01.07-30.09		01.01-30.09			01.01-30.09		01.07-30.09		Året	
2018	2018	2019	2018	2019	(mill. kroner)	Noter	2019	2018	2019	2018	2018
1.942	464	552	1.452	1.563	Renteinntekter målt til virkelig verdi		1.561	1.452	550	464	1.942
1.132	312	366	814	1.016	Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		1.205	1.067	431	400	1.473
1.337	340	425	987	1.180	Rentekostnader		1.184	989	427	340	1.340
1.737	437	493	1.279	1.399	Netto renteinntekter		1.582	1.530	554	524	2.074
891	216	236	669	668	Provisjonsinntekter		963	913	336	299	1.210
74	22	27	58	68	Provisjonskostnader		107	73	40	23	104
32	9	7	25	24	Andre driftsinntekter		199	132	54	40	181
849	202	216	636	624	Netto provisjons- og andre inntekter		1.055	973	350	316	1.286
13	0	0	13	19	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	7	19	13	0	0	13
369	1	-6	364	576	Netto resultat fra eierinteresser	7	520	141	44	58	198
80	32	59	131	185	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	185	131	59	32	80
461	33	53	507	779	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		724	284	103	90	291
3.048	672	762	2.422	2.803	Sum netto inntekter		3.360	2.787	1.007	930	3.651
674	168	171	498	530	Personalkostnader		824	764	267	259	1.050
69	17	26	51	78	Avskrivninger		99	79	30	24	102
566	133	122	410	400	Andre driftskostnader		518	531	161	173	728
1.309	318	320	959	1.008	Sum driftskostnader		1.441	1.375	457	457	1.881
1.738	354	442	1.463	1.795	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		1.920	1.412	550	473	1.770
16	4	13	12	-29	Tap på utlån og garantier		0	24	24	12	35
1.722	350	429	1.451	1.824	Driftsresultat før skatt		1.920	1.388	526	461	1.735
275	86	105	257	250	Skattekostnad		284	297	116	99	321
1.447	264	324	1.194	1.574	Resultat etter skatt		1.637	1.092	409	362	1.414
					Kontrollerende eierinteresser		1.633	1.086	409	360	1.408
					Ikke-kontrollerende eierinteresser		3	5	1	1	5
					Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		9,72	6,85	4,50		8,46
					Utvannet resultat per egenkapitalbevis(i hele kroner)		9,72	1,97	4,50		8,42
					Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		9,72	1,97	4,50		9,04
					Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		9,72	1,97	4,50		9,00

Utvidet resultatregnskap

Året	Morbank					Konsern				Året	
	01.07-30.09		01.01-30.09			01.01-30.09		01.07-30.09			
2018	2018	2019	2018	2019	(mill. kroner)	Noter	2019	2018	2019	2018	2018
1.447	264	324	1.194	1.574	Resultat etter skatt		1.637	1.092	409	362	1.414
-3	0	0	0	0	0		0	0	0	0	-3
1	0	0	0	0	0		0	0	0	0	1
23	12	-2	3	-18	Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko		-18	3	-2	12	23
-6	-3	1	-1	4	Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld		4	-1	1	-3	-6
			0		Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-10	1	-11	0	1
15	9	-2	2	-13	Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		-23	3	-13	9	16
0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg		0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved nedskrivning for varig verdifall		0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved realisasjon		0	0	0	0	0
2	-2	1	1	-3	Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		-3	1	1	-2	2
-1	0	0	0	1	Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		1	0	0	0	-1
-51	-9	-1	-42	9	Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap		9	-42	-1	-9	-51
13	2	0	10	-2	Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswapeffekter		-2	10	0	2	13
			0		Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-3	-15	6	-3	-40
-36	-8	0	-30	5	Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat		2	-45	6	-11	-77
-21	1	-2	-28	-9	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-21	-42	-7	-2	-61
1.426	265	322	1.166	1.565	Totalresultat for perioden		1.615	1.050	403	360	1.353
					Kontrollerende eierinteresser		1.612	1.045	402	358	1.348
					Ikke-kontrollerende eierinteresser		3	5	1	2	5

Balanse

Morbank				Konsern			
2018	30.09.2018	30.09.2019	(mill. kroner)	Noter	30.09.2019	30.09.2018	2018
EIENDELER							
1.878	288	1.279	Kontanter og fordringer på sentralbanker		1.279	288	1.878
7.487	8.615	12.071	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		4.729	2.057	1.023
90.878	90.156	95.067	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	103.744	97.896	98.606
14.446	14.242	18.050	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	18.050	14.242	14.446
819	377	1.201	Finansielle derivater	8,10,11	1.201	377	819
594	601	643	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	643	606	594
3.635	3.539	4.296	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		4.833	3.998	4.124
1.521	1.369	1.521	Investering i datterselskaper		0	0	0
337	340	513	Eiendom, anlegg og utstyr	12	677	544	543
96	98	88	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		405	402	400
699	574	711	Andre eiendeler	13	1.007	907	1.041
122.390	120.198	135.441	Sum eiendeler		136.568	121.319	123.472
FORPLIKTELSE							
2.704	2.192	3.884	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		3.897	2.191	2.636
71.540	70.277	76.893	Innskudd fra og gjeld til kunder	14	76.866	70.251	71.497
31.984	32.358	35.460	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,15	35.460	32.358	31.984
354	442	353	Finansielle derivater	8,10,11	353	442	354
205	331	219	Forpliktelser ved periodeskatt		274	396	248
69	2	87	Forpliktelser ved utsatt skatt		210	136	202
532	535	2.230	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	16	2.297	670	687
1.102	1.102	1.428	Ansvarlig lånekapital	10,15	1.428	1.102	1.102
108.490	107.238	120.555	Sum gjeld		120.786	107.546	108.710
EGENKAPITAL							
5.766	5.359	5.791	Egenkapitalbevis	17	5.791	5.359	5.766
830	547	848	Overkursfond		848	547	830
2.112	2.406	3.219	Utjevningsfond		3.219	2.406	2.112
477	0	0	Utbytte		0	0	477
3.690	3.826	4.090	Grunnfondskapital		4.090	3.826	3.690
166	166	166	Annen innskutt egenkapital		166	166	166
15	17	13	Gavefond		13	17	15
252	261	303	Fond for urealiserte gevinster		303	263	253
222	0	0	Kundeutbytte		0	0	222
400	400	493	Hybridkapital		493	400	400
-30	-22	-39	Renter hybridkapital		-57	-40	-48
0	0	0	Annen egenkapital		812	734	776
			Ikke-kontrollerende eierinteresser		101	94	102
13.900	12.960	14.886	Sum egenkapital		15.782	13.773	14.762
122.390	120.198	135.441	Sum gjeld og egenkapital		136.568	121.319	123.472

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 24. oktober 2019

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Hybrid-kapital	Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevnings-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital			
Egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	165	3.636	2.008	20	279	-8	400	12.406	
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35	
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4		0	
Ompostering av estimatavik etter skatt på pensjoner				4	-4					0	
Korrigert EK per 01.01.2018	5.359	547	166	3.652	2.031	20	279	-12	400	12.440	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere										0	
Hybridkapital										0	
Renter etter skatt på hybridkapital								-10		-10	
Resultat for regnskapsåret				394	819		-18			1.194	
Verdiendringer på kredittspread og basiswapementener				-9	-20					-29	
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				0	1					1	
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629	
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2018							-3			-3	
Egenkapital per 30.09.2018	5.359	547	166	3.826	2.407	17	261	-22	400	12.960	
Egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	165	3.636	2.008	20	279	-8	400	12.406	
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35	
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4		0	
Ompostering av estimatavik etter skatt på pensjoner				4	-4					0	
Korrigert EK per 01.01.2018	5.359	547	166	3.652	2.031	20	279	-12	400	12.440	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	407	283								690	
Hybridkapital										0	
Renter på hybridkapital								-17		-17	
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27			1.447	
Kredittspredoeffekter verdipapirgjeld FVOCI				7	12					17	
Basisswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-12	-26					-38	
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1					2	
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1					-2	
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629	
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2018							-5			-5	
Egenkapital per 31.12.2018	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	-30	400	13.900	
Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	-30	400	13.900	
Omklassifisering				-57	57					0	
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	26	18								43	
Hybridkapital									93	93	
Renter på hybridkapital								-9		-9	
Resultat for regnskapsåret				467	1.056		51			1.574	
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-4	-9					-13	
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5					7	
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-1	-2					-2	
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning										0	
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-699	
Utdelt gaver av resultat 2018				-6						-6	
Utdelt fra gavefond 2019							-2			-2	
Egenkapital per 30.09.2019	5.791	848	166	4.090	3.219	13	303	-39	493	14.886	

Konsern

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital							Hybridkapital	Minoritetsinteresse	Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfondskapital ¹⁾	Uttevningfond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital					
Egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	165	3.636	2.008	20	281	853	400	62	13.331		
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35		
IB korrigeringer døtre								-19			-19		
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3		
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	166	3.651	2.031	20	281	826	400	62	13.343		
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert											0		
Resultat for regnskapsåret				394	819		-18	-108		5	1.092		
Verdiendringer på kredittspread og basisswapelementer				-9	-20						-29		
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				0	1						1		
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-14			-14		
Tilførsel fra ny minoriet										33	33		
Fond for urealiserte gevinster											0		
Renter etter skatt på hybridkapital								-10			-10		
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-204	-424					-6	-634		
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6		
Utdelt fra gavefond 2018							-3				-3		
Egenkapital per 30.09.2018	5.359	547	166	3.826	2.406	17	263	695	400	94	13.773		
Egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	165	3.636	2.008	20	281	853	400	62	13.331		
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35		
IB korrigeringer døtre								-19			-19		
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3		
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	166	3.651	2.031	20	281	826	400	62	13.343		
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	407	283									690		
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27	-39		5	1.414		
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittisiko etter skatt				5	12						17		
Basiswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-12	-26						-38		
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2		
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1						-2		
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-39			-39		
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-3			-3		
Tilførsel fra ny minoriet										42	42		
Fond for urealiserte gevinster											0		
Renter etter skatt på hybridkapital								-17			-17		
Utbetalt utbytte				-204	-424					-6	-634		
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6		
Utdelt fra gavefond 2018							-5				-5		
Egenkapital per 31.12.2018	5.766	830	166	3.912	2.589	15	253	728	400	102	14.762		
Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	728	400	102	14.762		
IB korrigering morbank											0		
IB korrigeringer døtre								0			0		
IB korrigeringer TS/FKV								-8			-8		
Korrigert egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	719	400	102	14.753		
Omklassifisering				-57	57						0		
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	26	18									43		
Hybridkapital									93		93		
Resultat for regnskapsåret				467	1.056		51	59		3	1.637		
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittisiko etter skatt				-4	-9						-13		
Verdiendring på sikringsderivat knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5						7		
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-1	-2						-2		
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-13			-13		
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-1			-1		
Renter på hybridkapital								-9			-9		
Utbetalt utbytte				-222	-477					-6	-705		
Utdelt gaver av resultat 2018				-6							-6		
Utdelt fra gavefond 2019							-2				-2		
Egenkapital per 30.09.2019	5.791	848	166	4.091	3.219	14	303	756	493	100	15.782		

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2018 inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til uttevningsfond per 31.12.2018 inkluderer avsatt utbytte.

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern			
2018	30.09.2018	30.09.2019	(mill. kroner)	30.09.2019	30.09.2018	2018
-7.806	-7.100	-4.144	Endring i utlån til kunder	-5.097	-7.798	-8.479
2.716	1.992	2.296	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	2.598	2.324	3.134
5.527	4.264	5.354	Endring i innskudd fra kunder	5.370	4.266	5.511
-619	-449	-634	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-638	-450	-622
527	-1.137	-3.309	Endring i fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-2.260	-351	1.151
115	83	111	Renter på fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-5	4	5
-5.532	-5.329	-3.522	Endring i sertifikater og obligasjoner	-3.522	-5.329	-5.532
208	166	130	Renteinnbetalinger fra sertifikater og obligasjoner	130	166	208
849	636	624	Netto provisjonsinntekter	1.030	973	1.286
-9	42	50	Kursgevinster ved omsetning og trading	50	42	-9
-1.240	-908	-923	Utbetalinger til drift	-1.335	-1.295	-1.778
-314	-195	-214	Betalt skatt	-247	-199	-355
-192	663	1.527	Andre tidsavgrensninger	1.402	593	-236
-5.771	-7.273	-2.655	Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)	-2.524	-7.056	-5.716
-41	-26	-25	Investering i varige driftsmidler	-55	-45	-67
0	0	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	25	24	33
-335	-246	-658	Netto kontantstrøm fra langsiktige investeringer i aksjer	-658	-251	-334
385	381	601	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	474	257	257
9	108	-83	Netto likviditetsendring fra investering (B)	-214	-15	-111
12.699	12.422	5.444	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5.444	12.422	12.699
400	400	400	Opptak av ansvarlig lånekapital	400	400	400
0	0	300	Opptak av hybridkapital	300	0	0
-4.400	-3.750	-2.350	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	-2.350	-3.750	-4.400
-1.000	-1.000	-75	Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-75	-1.000	-1.000
0	0	-207	Tilbakebetaling av hybridkapital	-207	0	0
687	0	37	Innbetalt ved emisjon av egenkapitalbevis	37	0	687
-664	-496	-488	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-488	-497	-664
-37	-30	-24	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-24	-30	-37
0	0	-31	Leiebetalinger på balanseførte leieavtaler	-24	0	0
-152	0	0	Likviditetseffekt ved emisjon i datterselskap	0	0	8
-424	-427	-477	Utbetaling av utbytte	-483	-432	-430
-202	-202	-220	Utbetaling av kundeutbytte	-220	-202	-202
-11	-3	-3	Utdeling fra gavefond og gavemidler	-3	-3	-11
6.895	6.915	2.306	Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	2.306	6.909	7.049
1.134	-250	-432	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C)	-432	-162	1.222
824	824	1.958	Likviditetsbeholdning 01.01.	1.958	736	736
1.958	574	1.526	Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	1.526	574	1.958
			Likviditetsbeholdningen består av:			
1.878	288	1.279	Kontanter og fordringer på sentralbanker	1.279	288	1.878
80	286	247	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	247	285	80
1.958	574	1.526	Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	1.526	574	1.958

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 30.09.2019. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Fra 01.01.2019 ble standarden IFRS 16 «Leieavtaler» implementert.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert 1. januar 2019 og erstatter IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler. IFRS 16 fjerner skillet som var mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler i IAS 17, og innfører en felles regnskapsmodell for leieavtaler. De fleste leieavtaler skal innregnes i balansen til leietaker med en leieforpliktelse og tilhørende bruksrett på tidspunkt for ikrafttredelse. Leieforpliktelsen måles som nåverdi av fremtidige leiebetalinger i avtaleperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal hensyntas i beregningen av nåverdien av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Leiebetalinger fordeles mellom forpliktelse og rentekostnad på forpliktelsen. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som:

- Fast leie
- Ytelser som kan se ut som variable, men som er faste
- Garantert restverdi
- Bruk av kjøpsopsjon
- Betaling for å tre ut av avtalen

Bruksretten er innregnet i balansen til samme verdi som forpliktelsen på implementeringstidspunktet justert for eventuelle forskuddsbetalinger og vurdert for nedskrivning. Bruksretten avskrives lineært over avtalens løpetid. Avskrivningene innregnes separat fra renter på leieforpliktelser i resultatoppstillingen.

Følgende regnskapsprinsipper og overgangsbestemmelser er valgt i forbindelse med implementeringen:

- Konsernet har benyttet seg av muligheten til å bruke modifisert retrospektiv metode ved overgangen til IFRS 16 i samsvar med IFRS 16.Ca(b). Dette betyr at sammenligningstall for 2018 ikke omarbeides. Bruksretten blir målt til samme verdi som leieforpliktelsen og innregnet i åpningsbalansen 01.01.2019. Dette valget er gjort for alle avtaler.
- Bruksretten vil bli presentert i balansen som en del av «Eiendom, anlegg og utstyr», mens leieforpliktelsen presenteres som «Annen gjeld og balanseført forpliktelse».
- Leieavtaler med lav verdi og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtaler som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.
- Faste ikke-leiekomponenter som er innebygd i leiekontrakten blir skilt ut og kostnadsført løpende som andre driftskostnader.

For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som faller inn under standarden. På implementeringstidspunktet ble forpliktelsen og bruksretten beregnet til 224 mill. kroner for morbanken og 170 mill. kroner for konsernet. Dette er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til morbankens og konsernets totale balanse. Resultateffektene som følger av ny standard antas heller ikke å ha vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Det vises til note 43 i Årsrapporten for 2018, samt note 12 i kvartalsrapporten.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2018 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3, med unntak av estimater knyttet til bestemmelse av leieperioden i forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler.

IFRS 16 Leieavtaler

Ved fastsettelsen av leieperioden vurderer ledelsen sannsynligheten for at eventuelle forlengelses- eller oppsigelsesopsjoner vil bli utøvet. Dersom det er rimelig sikkert at en avtale vil forlenges eller sies opp i henhold til opsjonen skal den tas med i vurderingen av leieperioden. Potensielle fremtidige kontantstrømmer på 20 mill. kroner er ikke inkludert i leieforpliktelsen fordi det ikke er rimelig sikkert at leieavtalene vil bli forlenget.

Ved vesentlig endringer i forutsetningene som ligger til grunn for vurderingene, vil det bli foretatt en evaluering av leieperioden.

Kundeutbytte

Det er bankens representantskap som hvert år tar stilling til om og hvor mye som skal deles ut i kundeutbytte. Vedtak ble gjort i bankens representantskapsmøte 28. mars 2019, og banken utbetalte 26. april 2019 222 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder.

Kundene vil motta et beløp basert på bankens årlige overskudd og hvor mye kunden selv har i innskudd og lån i banken.

- Utbytte gis til privatpersoner og bedrifter.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i lån i banken.
- Samskyldnere (personer med felles lån) kan få kundeutbytte for inntil 4 mill. kroner.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i innskudd i banken.
- Kundeutbyttet gjelder fra første krone og opp til 2 mill. kroner.

Finansdepartementet har gitt tillatelse til å benytte grunnfondskapital til kundeutbytte. Utdelingen av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-17 fjerde ledd, som klassifiserer kundeutbytte som en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har banken lagt til grunn regnskapsmessig, og har således behandlet utbetalingen som en egenkapitaltransaksjon. Utbetalingen av kundeutbytte gir et skattefradrag på 55 mill. kroner for inntektsåret 2019. Skattefradraget resultatføres som en reduksjon av skattekostnaden for 2019 ved beslutningstidspunkt.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2019

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS endret 4. september 2019 navn til EiendomsMegler 1 Innlandet AS.

Det ble gjennomført en virksomhetsoverdragelse av SMB Lab til SpareBank 1 Utvikling i tredje kvartal 2019.

SpareBank 1 Banksamarbeidet endret i andre kvartal navn til SpareBank 1 Utvikling DA.

Søsterselskapene med samme navn TheVIT AS fusjonerte i andre kvartal til TheVIT AS.

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier. Etter gjennomføring av transaksjonene vil SpareBank 1 Østlandet ha en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,5 prosent til 20,8 prosent med virkning fra 1. januar 2019.

2018

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 21,1 prosent til 21,6 prosent. Tilsvarende omallokering i SpareBank 1 Næringskreditt medførte en økning i eierandelen fra 12,4 prosent til 13,3 prosent.

I fjerde kvartal er investeringen i Komm-In omklassifisert fra et tilknyttet selskap til ordinær aksjeinvestering. I samme kvartal skiftet datterdatter SpareBank 1 Regnskapshuset AS navn til TheVIT AS.

16.mai 2018 ble holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS etablert. Selskapet eies 70,68 prosent av SpareBank 1 Østlandet. Bankens tidligere 100 prosent eide datterselskap SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS er overført til holdingselskapet. I tillegg eier holdingselskapet 100 prosent av aksjene i regnskap- og rådgivningsselskapet TheVIT.

Aksjene i det felleskontrollerte eiendomsselskapet Torggata 22 ble solgt i 2. kvartal.

Proaware AS endret i første kvartal navn til Betr AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 19,6 prosent til 20,5 prosent med virkning fra 1. januar 2018.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, regnskaps- og rådgivertjenester, samt ufordelt virksomhet.

Vurderinger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsørefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Fra og med 30.09.2019 er skattekostnad for PM, BM og Ufordelt virksomhet fordelt etter andel resultatbidrag før skatt. For tidligere perioder er skatt beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Skatt er beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

30.09.2019	PM	BM	SB1 FØ	EM1I	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	766	697	184	-1	2	-1	-64	1.582
Netto provisjons- og andre inntekter	519	173	39	96	166	140	-78	1.055
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	724	724
Driftskostnader	668	317	71	80	159	144	2	1.441
Resultatbidrag før tap per segment	617	553	152	15	9	-5	579	1.920
Tap på utlån og garantier	-8	-22	29	0	0	0	0	0
Resultatbidrag per segment før skatt	624	575	124	15	9	-5	579	1.920
Skatt	88	81	31	3	-1	-1	84	284
Resultatbidrag per segment etter skatt	537	494	93	11	10	-4	495	1.637
Balanse								
Brutto utlån til kunder	62.761	32.515	8.798	0	0	0	-36	104.037
Tapsavsetninger	-59	-174	-60	0	0	0	0	-293
Andre eiendeler	2.804	597	169	85	130	121	28.917	32.824
Sum eiendeler	65.507	32.937	8.907	85	130	121	28.881	136.568
Innskudd fra og gjeld til kunder	44.005	32.802	0	0	0	14	46	76.866
Annen gjeld og egenkapital	21.502	135	8.907	85	130	108	28.834	59.702
Sum gjeld og egenkapital	65.507	32.937	8.907	85	130	121	28.881	136.568

30.09.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	Ufordelt		Totalt
						TheVIT	virksomhet	
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	731	615	252	0	2	-1	-71	1.530
Netto provisjons- og andre inntekter	573	144	-23	91	160	121	-94	973
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	284	284
Driftskostnader	655	289	74	74	157	124	1	1.375
Resultatbidrag før tap per segment	650	471	155	17	5	-4	118	1.412
Tap på utlån og garantier	8	3	13	0	0	0	0	24
Resultatbidrag per segment før skatt	642	468	142	17	5	-4	119	1.388
Skatt	160	117	36	4	1	-1	-20	297
Resultatbidrag per segment etter skatt	481	351	107	13	4	-3	139	1.092

Balanse

Brutto utlån til kunder	61.018	29.407	7.842	0	0	0	-8	98.259
Tapsavsetninger	-69	-226	-68	0	0	0	0	-363
Andre eiendeler	2.683	461	182	82	82	132	19.800	23.423
Sum eiendeler	63.633	29.642	7.956	82	82	132	19.792	121.319
Innskudd fra og gjeld til kunder	41.330	28.863	0	0	0	0	58	70.251
Annen gjeld og egenkapital	22.303	778	7.956	82	82	132	19.734	51.068
Sum gjeld og egenkapital	63.633	29.642	7.956	82	82	132	19.792	121.319

31.12.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	Ufordelt		Totalt
						TheVIT	virksomhet	
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	987	839	340	0	2	-1	-93	2.074
Netto provisjons- og andre inntekter	764	193	-31	120	208	164	-132	1.286
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	291	291
Driftskostnader	888	403	103	109	206	174	-3	1.881
Resultatbidrag før tap per segment	863	629	205	11	4	-11	69	1.770
Tap på utlån og garantier	8	8	19	0	0	0	0	35
Resultatbidrag per segment før skatt	855	621	186	11	4	-11	69	1.735
Skatt	214	155	47	2	1	-2	-95	321
Resultatbidrag per segment etter skatt	641	465	139	8	3	-9	164	1.414

Balanse

Brutto utlån til kunder	60.943	30.215	7.828	0	0	0	-47	98.940
Tapsavsetninger	-68	-211	-56	0	0	0	0	-334
Andre eiendeler	2.862	462	234	71	76	134	21.029	24.866
Sum eiendeler	63.738	30.467	8.006	71	76	134	20.982	123.472
Innskudd fra og gjeld til kunder	41.487	29.974	0	0	0	0	36	71.496
Annen gjeld og egenkapital	22.251	493	8.006	71	76	134	20.946	51.976
Sum gjeld og egenkapital	63.738	30.467	8.006	71	76	134	20.982	123.472

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen. Som en overgangsordning er det satt en nedre grense på 80 % av Basel I-regelverket for beregningsgrunnlaget. Denne grensen er gjeldende for SpareBank 1 Østlandet på morbank så vel som konsolidert nivå.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 prosent samt bufferkrav på til sammen 7,5 prosent hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 2 prosent per 30.09.2019. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 prosent per 30.09.2019. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 13,8 prosent per 30.09.2019. I tillegg skal ytterligere 2 prosent dekkes av annen kjernekapital og 1,5 prosent dekkes av tilleggskapital.

Konsernets langsiktige kapitalmål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent.

Morbank				Konsern		
Basel III	Basel III	Basel III		Basel III	Basel III	Basel III
31.12.18	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	31.12.18
6.762	6.072	6.805	Innskutt egenkapital	6.713	5.980	6.670
6.738	6.488	7.587	Opptjent egenkapital	8.470	7.297	7.588
400	400	500	Hybridkapital	500	400	400
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	104	95	104
13.900	12.960	14.886	Sum balanseført egenkapital	15.782	13.773	14.762
			Kjernekapital			
-705	-546	-817	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-817	-546	-705
-400	-400	-500	Hybridkapital	-500	-400	-400
0	0	0	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-59	-8	-58
20	40	38	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	38	40	20
0	0	0	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring	6	2	6
-72	-98	-66	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-401	-416	-395
-238	-227	-336	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-408	-191	-311
0	0	-156	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-292	-299	-326
-27	-26	-19	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-25	-33	-27
12.479	11.703	13.037	Sum ren kjernekapital	13.330	11.922	12.566
			Annen kjernekapital			
400	400	493	Hybridkapital	493	659	400
0	0	0	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	283	0	245
400	400	493	Sum annen kjernekapital	777	659	645
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.100	1.100	1.425	Ansvarlig lånekapital	1.425	1.100	1.100
0	0	0	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	154	395	361
0	0	0	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
0	0	0	Fradrag for vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
1.100	1.100	1.425	Sum tilleggskapital	1.579	1.495	1.461
13.979	13.203	14.955	Netto ansvarlig kapital	15.685	14.077	14.672
4.781	5.538	4.780	Engasjement med foretak SMB	4.782	5.538	4.781
11.034	10.529	14.546	Engasjement med spesialiserte foretak	14.546	10.529	11.034
1.411	945	2.021	Engasjement med øvrige foretak	2.021	945	1.411
1.223	1.122	1.226	Engasjement med massemarked SMB	1.420	1.309	1.424
16.886	16.622	17.867	Engasjement med massemarked personer	24.912	23.641	24.235
1.234	1.319	1.130	Engasjement med øvrig massemarked	1.166	1.353	1.259
36.569	36.075	41.571	Kredittrisiko etter IRB-metode	48.848	43.315	44.145
12.106	12.002	14.071	Kredittrisiko etter standardmetode	19.918	16.717	16.405
383	343	436	Motpartersisiko (inkludert CVA)	2.024	1.125	1.732
			Markedsrisiko			
3.433	3.433	4.316	Operasjonell risiko	5.869	5.222	5.222
1.849	1.996	0	Basel I Gulv	2.946	8.825	7.495
54.340	53.850	60.394	Totalt beregningsgrunnlag	79.605	75.204	74.999
4.347	4.308	4.831	Kapitalkrav (8 %)	6.368	6.016	6.000
978	969	1.087	Pilar 2 (1,8 %)	1.433	1.354	1.350
			Bufferkrav			
1.359	1.346	1.510	Bevaringsbuffer (2,5%)	1.990	1.880	1.875
1.087	1.077	1.208	Motsyklisk kapitalbuffer (2 %)	1.592	1.504	1.500
1.630	1.616	1.812	Systemrisikobuffer (3 %)	2.388	2.256	2.250
4.076	4.039	4.530	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (7,5 %)	5.970	5.640	5.625
4.980	4.272	4.703	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav til ren kjernekapital (13,8 %)	2.344	1.544	2.217
			Kapitaldekning			
23,0 %	21,7 %	21,6 %	Ren kjernekapitaldekning	16,7 %	15,9 %	16,8 %
23,8 %	22,6 %	21,6 %	Ren kjernekapitaldekning (eksklusiv Basel I-gulv)	17,4 %	18,0 %	18,6 %
23,7 %	22,5 %	22,4 %	Kjernekapitaldekning	17,7 %	16,7 %	17,6 %
25,7 %	24,5 %	24,8 %	Kapitaldekning	19,7 %	18,7 %	19,6 %
10,2 %	9,8 %	9,9 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,4 %	7,2 %	7,5 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	30.09.19				30.09.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	85.386	5.403	371	91.160	78.682	4.203	470	83.355	78.682	4.203	470	83.355
Overført til Trinn 1	1.395	-1.390	-5	0	985	-929	-56	0	1.144	-1.109	-35	0
Overført til Trinn 2	-2.873	2.885	-13	0	-2.420	2.436	-16	0	-2.374	2.408	-34	0
Overført til Trinn 3	-30	-92	122	0	-62	-97	158	0	-70	-104	174	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-2.014	-288	-35	-2.337	-1.983	-190	-13	-2.186	-1.845	-10	-33	-1.888
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	33.833	1.018	48	34.899	35.983	1.218	39	37.241	43.787	1.549	71	45.407
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-27.124	-1.171	-113	-28.409	-26.485	-1.327	-129	-27.941	-33.939	-1.534	-214	-35.688
Konstaterte tap	0	0	-9	-9	0	0	-14	-14	0	0	-26	-26
Balanse 30. september	88.573	6.365	366	95.304	84.701	5.314	440	90.455	85.386	5.403	371	91.160
Herav utlån til amortisert kost				30.238				27.343				27.786
Herav utlån til virkelig verdi				65.066				63.112				63.374

Konsern

Brutto utlån	30.09.19				30.09.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	92.167	6.317	456	98.940	84.913	4.958	527	90.398	84.975	4.958	527	90.460
Overført til Trinn 1	1.644	-1.631	-14	0	1.015	-959	-56	0	1.347	-1.310	-38	0
Overført til Trinn 2	-3.326	3.351	-25	0	-2.617	2.635	-18	0	-2.846	2.885	-39	0
Overført til Trinn 3	-66	-151	218	0	-61	-102	163	0	-99	-139	238	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-2.901	-440	-47	-3.388	-896	-68	-7	-971	-2.940	-200	-47	-3.187
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	36.829	1.206	65	38.100	35.551	1.176	60	36.787	46.998	1.838	89	48.925
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-28.134	-1.322	-150	-29.606	-26.485	-1.327	-129	-27.941	-35.268	-1.715	-249	-37.232
Konstaterte tap	0	0	-9	-9	0	0	-14	-14	0	0	-26	-26
Balanse 30. september	96.213	7.330	494	104.037	91.419	6.313	527	98.259	92.167	6.317	456	98.940
Herav utlån til amortisert kost				38.971				35.147				35.566
Herav utlån til virkelig verdi				65.066				63.112				63.374

Morbank			Konsern		
2018	30.09.2018	30.09.2019	30.09.2019	30.09.2018	2018
251	247	6	289	529	482
4.271	4.056	4.557	4.954	4.425	4.636
1.026	1.006	1.074	1.093	1.022	1.051
1.225	1.113	1.314	1.553	1.354	1.472
3.135	3.577	3.767	5.035	4.733	4.466
230	191	218	388	363	397
1.003	992	1.119	1.423	1.290	1.302
467	597	468	483	614	483
14.140	13.758	15.815	15.985	13.874	14.277
4.588	3.978	4.388	4.975	4.497	5.172
496	520	520	1.702	1.641	1.657
0	0	0	0	0	0
30.834	30.034	33.246	37.881	34.342	35.397
60.326	60.421	62.058	66.157	63.917	63.544
91.160	90.455	95.304	104.037	98.259	98.940
-238	-237	-198	-254	-301	-291
-43	-62	-39	-39	-62	-43
90.878	90.156	95.067	103.744	97.896	98.606
39.792	38.415	42.244	42.244	38.415	39.792
1.433	1.479	1.029	1.029	1.479	1.433
132.103	130.049	138.340	147.017	137.790	139.831

Note 6 Avsetning til tap på utlån og forpliktelser

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker, men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank

30.09.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	265	-30	-11	224
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-7	-1	57
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktelser	329	-37	-11	281
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	282	-34	-11	237
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	0	0	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-3	0	19

30.09.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	3	-4	272
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	6	-5	79
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktelser	351	9	-9	351
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-9	299
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	7	0	31
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	1	0	21

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	17	-26	265
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktelser	351	10	-31	329
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-26	282
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2	0	22

Konsern

30.09.2019

Mill. kroner	01.01.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	320	-26	-11	283
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-8	-1	57
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktelser	385	-34	-11	340
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	337	-33	-11	293
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	0	0	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	0	0	22

30.09.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	9	-4	336
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	6	-5	79
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktelser	409	15	-9	415
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	3	-9	360
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	7	0	31
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	4	0	24

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	15	-26	320
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktelser	409	8	-31	385
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	-2	-26	337
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2	0	22

Morbank

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	30.09.19				30.09.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse 01.01	111	136	83	329	101	117	133	351	101	117	133	351
<i>Avsetning til tap</i>												
Overført til (fra) Trinn 1	4	-4	0	0	5	-2	-3	0	31	-21	-10	0
Overført til (fra) Trinn 2	-45	46	-1	0	-46	46	0	0	-6	18	-12	0
Overført til (fra) Trinn 3	-1	-4	5	0	-3	-13	16	0	0	-8	8	0
Netto ny måling av tap	17	-53	8	-28	41	-10	-9	22	-46	35	31	20
Nye utstedte eller kjøpte utlån	39	17	1	56	38	18	6	62	63	33	10	107
Utlån som har blitt fraregnet	-22	-27	-17	-65	-23	-31	-22	-76	-32	-39	-51	-122
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-11	-11	0	0	-9	-9	0	0	-26	-26
Utgående balanse balansedato	102	113	67	281	114	126	111	351	111	136	83	329

Konsern

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	30.09.19				30.09.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse 01.01	127	162	96	385	117	144	149	409	116	144	149	409
<i>Avsetning til tap</i>												
Overført til (fra) Trinn 1	9	-9	0	0	4	-1	-3	0	37	-27	-11	-1
Overført til (fra) Trinn 2	-47	48	-1	0	-46	46	0	0	-8	21	-12	0
Overført til (fra) Trinn 3	-1	-7	8	0	-3	-13	16	0	-1	-9	10	0
Netto ny måling av tap	10	-47	1	-35	41	-5	-9	27	-54	36	36	18
Nye utstedte eller kjøpte utlån	46	22	1	69	35	14	5	55	72	41	11	125
Utlån som har blitt fraregnet	-23	-32	-12	-67	-22	-29	-16	-67	-36	-43	-61	-140
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-11	-11	0	0	-9	-9	0	0	-26	-26
Utgående balanse balansedato	120	139	82	340	126	156	133	415	127	162	96	385

* Tapsavsetning på utlån og forpliktelser

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern		
01.01-30.09			01.01-30.09		
2018	2018	2019	2019	2018	2018
13	13	19	19	13	13
13	13	19	19	13	13
372	368	582	520	141	198
-4	-4	0	0	0	0
0	0	-6	0	0	0
369	364	576	520	141	198
-20	-18	48	48	-18	-20
-1	12	-21	-21	12	-1
-21	-6	27	27	-6	-21
35	180	-411	-411	180	35
-17	-172	443	443	-172	-17
17	9	31	31	9	17
15	23	52	52	23	15
-64	-36	23	23	-36	-64
11	39	2	2	39	11
73	68	8	8	68	73
47	33	42	42	33	47
80	131	185	185	131	80
461	507	779	724	284	291

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2.396	12	24
Valutabytteavtaler	1.346	2	29
Sum valutainstrumenter	3.742	13	53
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	46.855	1.182	300
Andre rentekontrakter	2.979	5	0
Sum renteinstrumenter	49.834	1.188	300
Sum valutainstrumenter	3.742	13	53
Sum renteinstrumenter	49.834	1.188	300
Sum finansielle derivater	53.576	1.201	353

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1.171	6	12
Valutabytteavtaler	1.257	13	20
Sum valutainstrumenter	2.428	18	33
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	34.452	358	410
Andre rentekontrakter	2.845	1	0
Sum renteinstrumenter	37.297	358	410
Sum valutainstrumenter	2.428	18	33
Sum renteinstrumenter	37.297	358	410
Sum finansielle derivater	39.725	377	442

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2.196	24	39
Valutabytteavtaler	1.118	8	64
Sum valutainstrumenter	3.314	32	102
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	34.858	787	252
Andre rentekontrakter	2.984	1	0
Sum renteinstrumenter	37.841	787	252
Sum valutainstrumenter	3.314	32	102
Sum renteinstrumenter	37.841	787	252
Sum finansielle derivater	41.155	819	354

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene. Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile konsernets konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at konsernet har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise og kombinasjon av disse. Konsernet har også etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på konsernets innlån var 3,9 år ved utgangen av 1. 3. kvartal 2019. Total LCR var på samme tidspunkt 203,5 %.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern				
30.09.2019		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler				Sum
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	1.201	0	1.201
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	18.050	0	18.050
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.826	6.826
- Egenkapitalinstrumenter	305	45	293	643
- Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
- Boliglån	0	0	58.201	58.201
Sum eiendeler	305	19.296	65.320	84.922
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	353	0	353
- Verdipapirgjeld	0	4.086	0	4.086
Sum forpliktelser	0	4.439	0	4.439
30.09.2018		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler				Sum
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	377	0	377
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	14.242	0	14.242
- Fastrentelån til kunder	0	0	5.963	5.963
- Egenkapitalinstrumenter	272	54	281	606
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	57.149	57.149
Sum eiendeler	272	14.673	63.397	78.342
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	442	0	442
- Verdipapirgjeld	0	5.120	0	5.120
Sum forpliktelser	0	5.563	0	5.563

2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	819	0	819
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	14.446	0	14.446
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.471	6.471
- Egenkapitalinstrumenter	268	47	279	594
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	56.859	56.859
Sum eiendeler	268	15.311	63.614	79.193
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	354	0	354
- Verdipapirgjeld	0	4.831	0	4.831
Sum forpliktelser	0	5.185	0	5.185

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedspåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018-30.09.2019					
Inngående balanse	6.471	279	56.859	4	63.614
Investeringer i perioden	1.219	0	15.114	0	16.333
Salg/innløsning i perioden	-887	0	-13.776	-4	-14.668
Gevinst eller tap ført i resultatet	23	14	7	0	44
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	-3	0	-3
Utgående balanse	6.826	293	58.201	0	65.320
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	23	14	7	0	44

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-30.09.2018						
Inngående balanse	5.254	237	-9	0	40	5.522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	0	9	51.244	0	51.253
Investeringer i perioden	2.078	42	0	26.651	-36	28.735
Salg/innløsning i perioden	-1.333	-8	0	-20.742	0	-22.083
Gevinst eller tap ført i resultatet	-36	9	0	-5	0	-32
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	1	0	1
Utgående balanse	5.963	281	0	57.149	4	63.397
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-36	10	0	-5	0	-32

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-31.12.2018						
Inngående balanse	5.254	237	-9	0	40	5.522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	38	9	51.244	-36	51.256
Investeringer i perioden	2.803	6	0	31.146	0	33.954
Salg/innløsning i perioden	-1.521	-8	0	-25.514	0	-27.043
Gevinst eller tap ført i resultatet	-64	6	0	-19	0	-78
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	2	0	2
Utgående balanse	6.471	279	0	56.859	4	63.614
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-64	6	0	-19	0	-78

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.09.2019					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.802	209	58.240	0	65.251
Virkelig verdi justering	24	84	-39	0	70
Balanseført verdi	6.826	293	58.201	0	65.320

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.09.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5.934	165	57.211	4	63.314
Virkelig verdi justering	29	116	-62	0	83
Balanseført verdi	5.963	281	57.149	4	63.397

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.470	209	56.902	4	63.585
Virkelig verdi justering	1	71	-43	0	29
Balanseført verdi	6.471	279	56.859	4	63.614

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 17 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus BA (55 mill. kroner), Eksportfinans ASA (73 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (39 mill. kroner) og VN Norge AS (42 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelses er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 3,9). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdier er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en ekstern part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen - 39 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljnivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 18 institusjonelle motparter. Gjensalgavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har fem GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

Morbank og konsern

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen		Netto
				Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	
30.09.2019						
Derivater som eiendeler	1.201	0	1.201	-311	-787	102
Derivater som forpliktelser	-353	0	-353	311	23	-19
30.09.2018						
Derivater som eiendeler	377	0	377	-220	-47	110
Derivater som forpliktelser	-442	0	-442	220	136	-86
2018						
Derivater som eiendeler	819	0	819	-264	-417	138
Derivater som forpliktelser	-354	0	-354	264	16	-74

Note 12 Leieavtaler

I forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler fra 01.01.2019 har banken og tilhørende datterselskaper gjennomgått nye og eksisterende leieavtaler. For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden. Viser til note 1 for beskrivelse av standarden og valg av overgangsbestemmelser. Konsernet hadde ikke balanseførte leieforpliktelsel etter IAS 17 per 31.12.2018.

Morbank		Konsern
Bruksrett		
224	Bruksrett 01.01.2019	170
4	Tilgang	9
29	Avskrivninger	23
199	Bruksrett 30.09.2019	156

Leieforpliktelen		
224	Leieforpliktelse 01.01.2019	170
4	Nye avtaler i perioden	9
-31	Leiebetalinger i perioden - avdrag	-24
3	Renter på forpliktelsen	3
200	Leieforpliktelse per 30.09.2019*	157

*I morbank forfaller 38 millioner kroner av leieforpliktelsen innen 12 måneder og tilsvarende tall i konsernet er 29 millioner kroner.

30.09.2019	Resultateffekter	30.09.2019
3	Rentekostnad	3
29	Avskrivninger	23
32	Sum kostnader IFRS 16	25

30.09.2019	Effekter IFRS 16	30.09.2019
-	31 (Reduksjon av) driftskostnader etter IAS 17	-
32	(Økning) kostnader etter IFRS 16	25
1	Endring i resultat før skatt i perioden	1

Økning av eiendeler og gjeld på implementeringstidspunktet er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til konsernets totale balanse og kapitaldekning. Resultateffektene som følger av ny standard har heller ikke vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Kostnaden er reklassifisert fra annen driftskostnad til avskrivning og rentekostnad i henhold til standarden.

Note 13 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
2018	30.09.2018	30.09.2019		30.09.2019	30.09.2018	2018
273	273	273	Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	273	273
37	36	34	Opptjente ikke mottatte inntekter	35	39	39
94	92	57	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	137	169	149
0	10	0	Uoppgjorte handler	0	10	0
295	162	347	Øvrige eiendeler	562	415	581
699	574	711	Andre eiendeler	1.007	907	1.041

Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank			Konsern			
2018	30.09.2018	30.09.2019		30.09.2019	30.09.2018	2018
40.886	40.814	43.352	Lønnstakere o.l	43.352	40.814	40.886
5.880	4.583	7.065	Offentlig forvaltning	7.065	4.583	5.880
868	905	977	Primærnæringer	977	905	868
275	264	303	Trebearbeidende industri	303	264	275
754	706	694	Annen industri	694	706	754
1.779	1.567	1.724	Bygg og anlegg	1.724	1.567	1.779
87	102	209	Kraft- og vannforsyning	209	102	87
1.496	1.502	1.771	Varehandel	1.771	1.502	1.496
290	272	322	Hotell- og restaurantdrift	322	272	290
3.826	4.337	4.498	Eiendomsdrift	4.498	4.337	3.826
14.338	14.379	14.985	Forretningsmessig tjenesteyting	14.958	14.353	14.295
1.060	846	993	Transport og kommunikasjon	993	846	1.060
71.540	70.277	76.893	Innskudd fra kunder	76.866	70.251	71.497

Note 15 Verdipapirgjeld

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	30.09.2019	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	34.260	6.677	-2.350	-1.233	31.165
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.425	400	0	-75	1.100
Opptjente renter	220	0	0	-11	231
Verdijusteringer	984	0	0	393	591
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	36.888	7.077	-2.350	-926	33.087

Endring i verdipapirgjeld	30.09.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	32.190	12.241	-3.750	590	23.109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.100	400	-1.000	0	1.700
Opptjente renter	241	0	0	34	207
Verdijusteringer	-71	0	0	-446	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	33.460	12.641	-4.750	178	25.391

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31.165	12.241	-4.400	215	23.109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.100	400	-1.000	0	1.700
Opptjente renter	231	0	0	23	207
Verdijusteringer	591	0	0	216	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	33.087	12.641	-5.400	455	25.391

Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern			
2018	30.09.2018	30.09.2019	30.09.2019	30.09.2018	2018	
94	112	95	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	139	152	141
25	31	25	Avsetninger	25	31	25
86	83	84	Pensjonsforpliktelse	86	86	87
83	54	58	Leverandørgjeld	64	66	91
0	0	1.263	Uoppgjorte handler	1.263	0	0
0	0	200	Leieforpliktelse (for spesifisering se note 12)	157	0	0
244	255	505	Annen gjeld*	562	336	343
532	535	2.230	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	2.297	670	687

* Per 31.12.2018 var utbytte til grunnfondsbeveiere og kundeutbytte inkludert med henholdsvis kr 477 mill. kroner og 222 mill. kroner.

Note 17 Egenkapitalbevis

Morbank

	30.09.2019	30.09.2018	2018
Eierandelskapital	5.791	5.359	5.766
Utjevningsfond	3.219	2.406	2.112
Avsatt utbytte	0	0	477
Overkursfond	848	547	830
A. Sum eierandelskapital	9.859	8.312	9.185
Grunnfond	4.090	3.826	3.690
Avsatt kundeutbytte	0	0	222
Annen innskutt egenkapital	166	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4.257	3.992	4.078
Fond for urealiserte gevinster	303	261	252
Gavefond	13	17	15
Sum annen egenkapital	316	278	267
Annen egenkapital	0	0	0
Hybridkapital	493	400	400
Betalte renter hybridkapital	-39	-22	-30
Sum egenkapital	14.886	12.960	13.900
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	69,8 %	67,6 %	69,3 %
EK-bevis utstedt	115.829.789	107.179.987	115.319.521
EK-bevis med rett til utbytte ²⁾	115.829.789	107.179.987	115.829.789
Gjennomsnittlig EK-bevis	115.710.726	107.179.987	107.893.590

¹⁾ I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innberegnes for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

²⁾ I januar 2019 så har det blitt gjennomført en etterfølgende emisjon, en reparasjonsemisjon mot LO og en ansattemisjon hvor det totalt har blitt emittert 510 268 egenkapitalbevis med et samlet bruttoproveny på 37 mill. kroner.

20 største eiere av egenkapitalbevisene	Antall EK-bevis	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen Hedmark	60.404.892,00	52,15 %
Landsorganisasjonen I Norge LO Sentralt	11.121.637,00	9,60 %
Tredje AP-Fonden	2.418.126,00	2,09 %
Fellesforbundet	2.101.322,00	1,81 %
Danske Invest Norske Instit. li.	1.797.425,00	1,55 %
Odin Norge	1.621.218,00	1,40 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	1.369.144,00	1,18 %
Norsk nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund	1.313.555,00	1,13 %
SpareBank 1 BV	1.039.523,00	0,90 %
Fidelity Pur.Trust:Fidelity Series	1.000.000,00	0,86 %
Landkreditt Utbytte	925.000,00	0,80 %
SpareBank 1 Østfold Akershus	839.930,00	0,73 %
Danske Invest Norske Aksjer Inst	832.526,00	0,72 %
State Street Bank And Trust Comp	779.576,00	0,67 %
State Street Bank And Trust Comp	761.795,00	0,66 %
Arctic Funds Plc	744.197,00	0,64 %
DnB Nor Bank Asa Egenhandelskonto	713.000,00	0,62 %
Eika Spar Vpf	668.314,00	0,58 %
SEB Nordenfond	652.426,00	0,56 %
JP Morgan Chase Bank, N.A., London	545.030,00	0,47 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av hvert års overskudd etter skatt som utbytte til egenkapitalbeveiseierne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Bankens langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 10 prosent. Målet for egenkapitalavkastningen er dermed litt lavere enn for sammenlignbare banker, noe som reflekterer SpareBank 1 Østlandets målsetting om å bevare den veletablerte posisjonen som landets mest solide regionale sparebank. Bankens målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 16 prosent. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være den mest solide regionale sparebanken, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeveiseierne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeveiseiernes eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeveiseiernes andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningsfond. Ved fastsettelse av utbyttet tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke intrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>	2019	2019	2019	2018	2018	2018	2018	2017	2017
Renteinntekter	981	910	875	896	864	844	811	820	809
Rentekostnader	427	390	367	352	340	333	316	318	310
Netto renteinntekter	554	520	508	544	524	511	495	501	498
Provisjonsinntekter	336	323	304	297	299	310	304	312	311
Provisjonskostnader	40	36	30	32	23	27	23	27	27
Andre driftsinntekter	54	78	67	48	40	51	42	29	42
Netto provisjons- og andre inntekter	350	364	341	313	316	334	323	315	325
Utbytte	0	6	12	0	0	0	12	0	0
Netto resultat fra eierinteresser	44	131	346	57	58	54	30	77	82
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	59	61	65	-51	32	95	4	67	19
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	103	198	423	7	90	149	45	143	100
Sum inntekter	1.007	1.082	1.271	864	930	994	864	959	923
Personalkostnader	267	267	290	286	259	247	258	308	233
Avskrivninger	30	33	36	23	24	32	23	22	21
Andre driftskostnader	161	189	169	197	173	190	169	220	179
Sum driftskostnader	457	489	494	506	457	468	449	550	433
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	550	593	777	358	473	525	414	409	491
Tap på utlån og garantier	24	8	-33	11	12	7	5	-13	14
Driftsresultat før skatt	526	585	810	347	461	518	409	422	476
Skattekostnad	116	114	54	25	99	102	96	85	99
Resultat etter skatt	409	471	757	322	362	416	314	337	377
	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv
	2019	2019	2019	2018	2018	2018	2018	2017	2017
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,7 %	12,8 %	21,2 %	9,1 %	10,8 %	12,9 %	9,9 %	10,4 %	12,0 %
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,64 %	1,62 %	1,65 %	1,76 %	1,73 %	1,75 %	1,81 %	1,85 %	1,85 %
Kostnadsprosent ³⁾	45,4 %	45,2 %	38,8 %	58,6 %	49,2 %	47,6 %	52,0 %	57,4 %	46,9 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	104.037	101.668	98.744	98.940	98.259	96.040	92.818	90.460	88.945
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	147.310	144.337	141.079	140.165	138.153	135.495	132.433	129.535	126.919
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	5,9 %	5,9 %	6,4 %	9,4 %	10,5 %	9,7 %	9,3 %	9,1 %	9,4 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	6,6 %	6,5 %	6,5 %	8,2 %	8,9 %	8,9 %	8,8 %	8,4 %	7,9 %
Innskudd fra kunder	76.866	77.352	72.377	71.497	70.251	70.645	66.110	65.985	65.268
Innskuddsdekning ¹⁾	73,9 %	76,1 %	73,3 %	72,3 %	71,5 %	71,2 %	71,2 %	72,9 %	73,4 %
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	52,2 %	53,6 %	51,3 %	51,0 %	50,9 %	52,1 %	49,9 %	50,9 %	51,4 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	9,4 %	9,5 %	9,5 %	8,4 %	7,6 %	6,0 %	5,3 %	4,6 %	5,1 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	133.711	128.573	124.882	122.395	120.455	116.840	111.205	107.316	106.982
Forvaltningskapital	136.568	130.854	126.292	123.472	121.319	119.592	114.088	108.321	106.312
Forretningskapital ¹⁾	179.841	173.522	168.626	164.696	161.212	159.047	153.703	147.396	144.286
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-0,1 %	0,1 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	16,7 %	16,7 %	16,9 %	16,8 %	15,9 %	16,1 %	16,2 %	16,8 %	16,9 %
Kjernekapitaldekning	17,7 %	17,3 %	17,5 %	17,6 %	16,7 %	16,9 %	17,0 %	17,7 %	17,8 %
Kapitaldekning	19,7 %	19,1 %	19,4 %	19,6 %	18,7 %	19,3 %	19,4 %	20,5 %	19,9 %
Netto ansvarlig kapital	15.685	14.982	14.676	14.672	14.077	14.288	14.028	14.138	13.423

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er iht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandet sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som iht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 2}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 3}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
	Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Min. int.} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkap.} + \text{Tot. betalte renter på hybridkap.}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverdi på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fra regnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>

Finanskalender 2020

Dato	Tema
7. februar 2020	Kl 7.30 Føreløpig årsregnskap 2019
26. mars 2020	Møte i Representantskapet
8. mai 2020	Kl 7.30 Regnskap per 1. kvartal 2020
5. august 2020	Kl 10.00 Regnskap per 2. kvartal 2020
30. oktober 2020	Kl 7.30 Regnskap per 3. kvartal 2020r

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

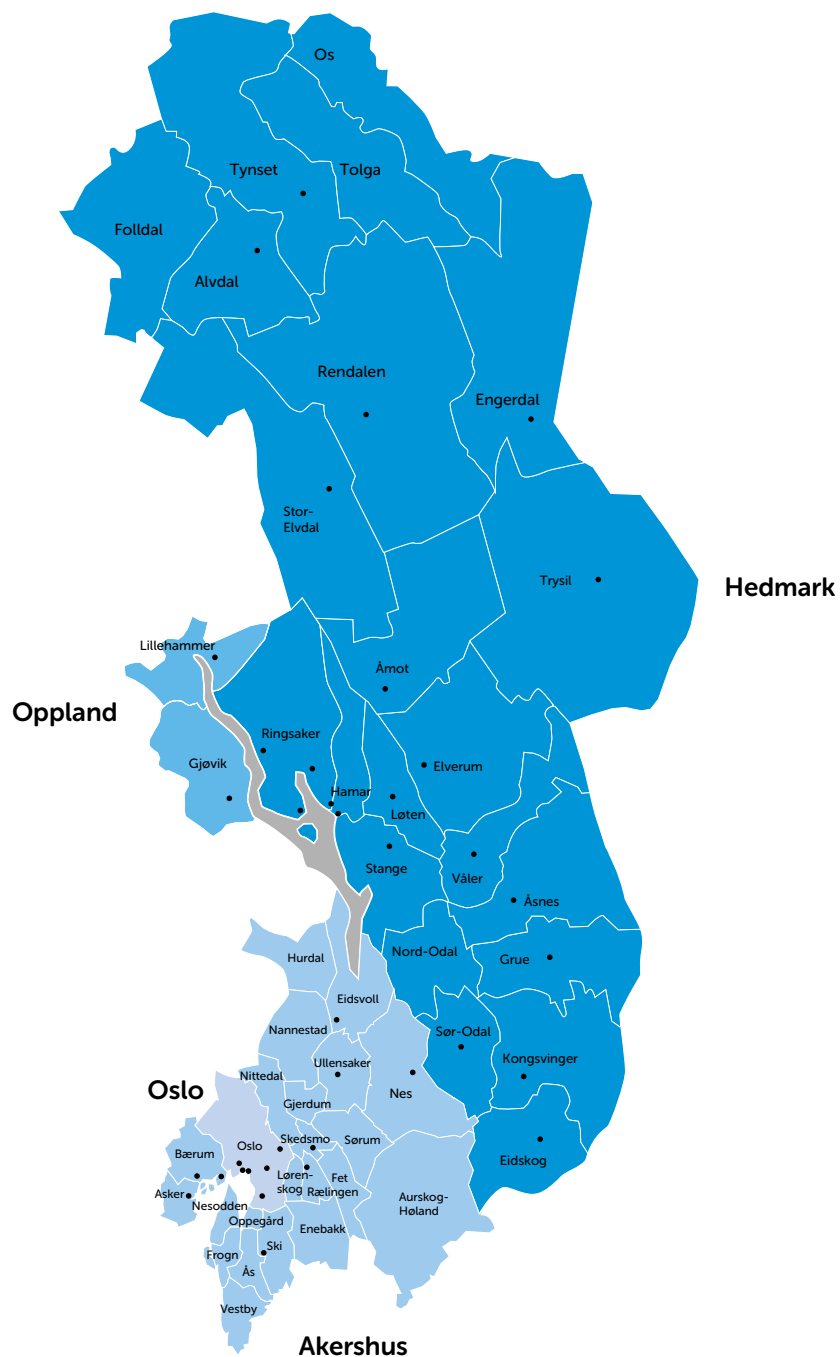
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Telefon 915 02999

Organisasjonsnummer 920 426 530

sb1ostlandet.no